

Żywienie w wybranych chorobach wieku starszego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Żywienie w wybranych chorobach wieku starszego
Kod przedmiotu	12.9-WB-ŻCZ2P-żchsta-S22
Wydział	Wydział Nauk Biologicznych
Kierunek	Żywienie człowieka i dietoterapia
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. inżyniera
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	7
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr inż. Bogna Latacz - dr inż. Anna Gawrońska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	18	1,2	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu postępowania dietetycznego w wybranych chorobach wieku starszego.

Wymagania wstępne

Wiedza, umiejętności oraz kompetencje w zakresie podstaw żywienia człowieka, dietetyki oraz chorób dietozależnych.

Zakres tematyczny

Wykłady:

- Wykład wprowadzający (prezentacja karty przedmiotu). Omówienie zmian fizjologicznych w organizmach osób starszych. Interakcje składników pokarmowych z lekami.
- Zalecenia dietetyczne w leczeniu wybranych chorób zwyrodnieniowych.
- Zalecenia dietetyczne w wybranych chorobach neurodegeneracyjnych i chorobach nerek.
- Zalecenia dietetyczne w wybranych chorobach przewodu pokarmowego.
- Dieta zalecana w leczeniu cukrzycy i chorób związanych z jej powikłaniami.
- Dieta zalecana w leczeniu wybranych chorób układu krwionośnego (serce).
- Diety i posiłki gotowe w profilaktyce niedożywienia. Zastosowanie żywienia do i pozażelitowego w wybranych chorobach geriatrycznych*.

Ćwiczenia:

- Wykorzystanie diet przemysłowych w leczeniu niedożywienia osób starszych.
- 6. Opracowanie diet i zaleceń żywieniowych dla osób z wybranymi chorobami wieku starszego. Zaplanowanie jadłospisów i przygotowanie przykładowych potraw w wybranych jednostkach chorobowych.
- Podsumowanie ćwiczeń - prezentacja prac realizowanych na zajęciach

Metody kształcenia

Metody podające: wykład informacyjny z prezentacją multimedialną.

Metody poszukujące: ćwiczeniowa, dyskusji, problemowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zasady żywienia w wybranych chorobach wieku starszego.	• K_W15	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prace wykonane na ćwiczeniach	• Wykład • Ćwiczenia
Zna i rozumie szczegółowe zasady udzielania porad dietetycznych w wybranych chorobach wieku starszego.	• K_W12	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prace wykonane na ćwiczeniach	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi przygotować indywidualne zalecenia żywieniowe i projekt diety dla osób z chorobami wieku starszego.	• K_U14 • K_U22	• prace wykonane na ćwiczeniach	• Ćwiczenia
Potrafi przygotować plan żywieniowy dla pacjenta z chorobą wieku starszego wykorzystując programy komputerowe.	• K_U14 • K_U20	• prace wykonane na ćwiczeniach	• Ćwiczenia
Potrafi zaprezentować zalecenia żywieniowe dla osoby w wieku starszym.	• K_U09	• prace wykonane na ćwiczeniach	• Ćwiczenia
Współpracuje z opiekunem/ opiekunami i lekarzem osoby starszej, korzystając także z ich wiedzy i doświadczenia, aby uczynić terapię skuteczniejszą.	• K_U19	• prace wykonane na ćwiczeniach	• Ćwiczenia
Jest świadomy konieczności pogłębiania i aktualizacji wiedzy dotyczącej sposobów odżywiania w chorobach wieku starszego.	• K_K02	• prace wykonane na ćwiczeniach	• Ćwiczenia
Ma poczucie odpowiedzialności za pacjentów z chorobami wieku starszego, którym udziela porady.	• K_K01	• prace wykonane na ćwiczeniach	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Egzamin w formie pisemnej (pytania otwarte i zamknięte) - warunkiem uzyskania oceny pozytywnej z egzaminu jest osiągnięcie 60% poprawnych odpowiedzi

Ćwiczenia: oceniane są - wykonane w formie pisemnej zadania (jadłospisy, zalecenia), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach) oraz obecność na zajęciach. Za pozytywną uważa się ocenę minimum dostateczną.

Ocena końcowa: Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen z wykładu i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Bułhak-Jachymczyk B., Jarosz M.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych, PZWL, Warszawa 2008.
2. Chevallier L., Gajewska D. (red): 51 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010.
3. Ciborowska H., A. Rudnicka A.: Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka PZWL Warszawa 2018
4. Dochniak M. , Ekiert K.: Żywienie w prewencji i leczeniu choroby Alzheimera i choroby Parkinsona, Piel. Zdr. Publ. Wrocław 2015
5. Gawęcki J., Mossor-Pietraszwska T.: Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu, PWN Warszawa 2006
6. Grzymisławski M., Gawęcki J.: Żywienie człowieka zdrowego i chorego, PWN, Warszawa 2016
7. Hasik J.: Dietetyka PZWL 1999
8. Jarosz M., Respondek W., Rychlik E., Ryżko-Skiba M., Wolnicka K.: Jak uniknąć interakcji pomiędzy lekami a żywnością?: poradnik żywieniowy. Wyd. Borgis Warszawa 2019
9. Jarosz M., Rychlik E., Stoś K., Charzewska J.: Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie,. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, Warszawa 2020.
10. Kłęk S.: Leczenie żywieniowe w onkologii, PZWL Warszawa 2020
11. Opala G., Gryglewicz D.: Zapobieganie chorobom mózgu i chorobom neurodegeneracyjnym, w tym chorobie Alzheimera, W: Zdrowe starzenie się: Biała Księga, Samoliński B., Raciborski F.(red), Wyd. Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2013, 60–64.
12. Ostrowska L: Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce, PZWL Warszawa 2018

Literatura uzupełniająca

1. Wybrane pozycje źródłowe z bieżącego piśmiennictwa polskiego i zagranicznego (wskazane przez wykładowcę)

Uwagi

* W sylabusie wprowadzono treści dotyczące zagadnień z zakresu: 1. Żywienia dojelitowego - zastosowanie diet przemysłowych w niedożywieniu u osób starszych; 2. Żywienia pozajelitowego u osób starszych; 3. Opieki metabolicznej nad pacjentem geriatrycznym, nabytych podczas studiów podyplomowych „Żywienie kliniczne i opieka metaboliczna” na Uniwersytecie Jagiellońskim w ramach projektu "Zintegrowany program kształcenia na Uniwersytecie Zielonogórskim" współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych.

